

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banaț, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Intențiuni ratate. — Anteproiectul codului comercial. — O adresă a Ministerului de Justiție pentru siguranța creditului. — Asanarea băncilor „Bihoreana”, „Victoria” și „Timișana”. — Bibliografie.

Intențiuni ratate.

Urmând ritmul epocii, imediat după încetarea războiului, țara românească a căutat să imprime un meș mai accentuat tendinței de industrializare a țării și cu aceasta, tendinței de consolidare a burgheziei românești. Acest lucru era justificat de altfel în afară de coniectura generală a dezvoltării sociale, de chiar faptul specific românesc că exproprierea însăși căuta să consolideze clasa rurală. Consolidarea acestei clase rurale, aducea cu sine ca o consecință naturală, posibilitatea de înfăptuire a unei puternice clase de meseriași și comercianți, clasă care urma să satisfacă nevoile multiple economice ale unei pătri rurale înstărite.

Dar plecată măsura de improprietare sub auspiciile pe cari le-am văzut și cari s'au studiat și criticat nu numai de noi, ci și de alte multe serii de publicațiuni de natură economică, după 12 ani de viață dela punctul de reper menționat mai sus, ne vedem puși în fața eșecului încercărilor noastre. Improprietarea care s'a pornit cu atâta elan în perioada pomenită, a rămas o înfăptuire labilă, sprijinită numai pe una din multele considerațiuni pe cari trebuia să se bazeze. De aceea deși terenurile date aproape pe nimica, clasa țărănească nu s'a putut ridica la forța vitală ce se aștepta. E adevărat că acest fenomen nu s'a întâm-

plat pentru prima dată în istoria României. Ori de câte ori am făcut o asemenea faptă care urma să îndrume țara spre isvoare mai abundente de viață și să-i mărească energia necesară consolidării ei economice, totdeauna am luat lucrurile ușor și superficial. Așa de exemplu, Dobrogeanu - Gherea în studiile sale critice asupra stărilor sociale dela noi după improprietarea dela 1864, a arătat magistral documentat, cum din toată buna intenție a lui Kogălniceanu și pletadei sale, nu s'a ales mare lucru, pentru că una a fost legea și alta a fost realitatea. Legea consfinția pe hârtie anumite drepturi, pe cari realitatea nu le suporta, din cauza insuficienței cu care fusese studiată legea improprietării și celece au urmat-o. Și asta numai din punct de vedere al necorespunderii stărilor juridice cu cele economice în ce privește clasa rurală.

Ni s'ar putea imputa evocarea criticilor lui Gherea cunoscut ca luptător socialist de mare anvergură, într'o revistă prin excelență burgheză sau mai precis de nuanță capitalistă. Trebuie să remarcăm că în această privință Gherea are perfectă dreptate. Poate să nu admitem concluziile la cari el tinde să ajungă prin argumentele și faptele citate; afirmațiunile însă, rămân adevărate. Iar dacă am căuta să mulțumim pretențiile exigente, nu ne-ar fi greu să aducem în această privință și multe mărturii din tabăra adversă. Căci numai în ce privește partea tehnică a improprietării dela 1864 și am găsi dovezi nenumărate de insuficiența studiului ce a precedat actul în sine. Bă mai mult. Studiul tehnic al chestiunii, a fost tot așa de nepregătit și la ultima improprietare. Am constatat cu durere că

istoria se repetă într'un mod congruent, dar am constatat în acelaș timp cu mai multă durere, că n'am fost în stare să învățăm nimic din greșelile trecutului. Și doar este vorba de două epoci ale căror generații s'au ajuns. Cuvântul purtat din gură în gură și tot era suficient ca să evităm greșeli ulterioare, dar când aveam la dispoziție atâtea mărturii scrise?

Cert este deci că dela prima împroprietărire, țara era sortită să intre în fagașul vieții industriale. Gherea dovedește acest lucru cu argumente irefutabile și critică acțiunea curentului poporanist de pe vremuri, care pretindea că odată cu împroprietărirea, pătura rurală se va înstări, industria n'are ce căuta în țară pentru că o vom înlocui cu industria casnică. Poporanismul romanțios vedea într'adevăr pe atunci numai sate în sărbătoare, furme de vite grase venind dela pășune, păstori doinind în urma lor, fântâni cu cumpănă scârțâind în amurg și Rodiei cu coșe de apă pe umeri; toată lumea mulțumită ca efect al împroprietării.¹⁾

Decât că mai sunt și alte probleme legate de viața socială. O societate primitivă prin prisma intereselor economice și mai cu seamă prin prisma diferențierii inevitabile, nu mai produce numai pentru sine ci mai mult pentru schimb, iar cine cerea să rămână izolat de viața economică internațională, urmărește o erezie științifică. Pentru că atunci când la 1864 țara românească făcuse prima împroprietărire — cu defectele ei pe cari le-am amintit — în Apus burghezia luase vertiginos drumul consolidării ca urmare a abolirii relațiilor feudale de producție.²⁾ Tocmai ajutată de acest fapt, viața capitalistă începuse acolo să se manifeste intens, grație faptului că mașinismul ajunsese la rezultate neașteptate.

În această situație țara românească nu mai putea rămânea la o producție medie de 50 bani pe cap de locuitor,³⁾ ei trebuia să intre în jocul general pentru

¹⁾ Dezi Dobrogeanu-Gherea: Neoiobăgia capitalismului. Probleme vitale pag. 497.

²⁾ Vezi revista Minerva pe Februarie—Martie 1931, A. Oțetea: Agonia vechiului regim francez și formarea spiritului revoluționar, cap. III. Ascensiunea burgheziei pag. 49.

³⁾ Vezi Dobrogeanu-Gherea: Neoiobăgia capitalismului. Probleme vitale.

a-și putea îmbunătăți viața socială. Pe urmă era monstruos să creadă cineva că atunci când în Occident populația părăsea viața rurală,⁴⁾ aglomerându-se la orașe unde putea găsi un mai bun plasament al muncii, singură țara românească se va putea închide cu ziduri chinezești pentru că să rămână vecinic o țară de sate.

Dar dacă sociologii de orice nuanță ar fi ei, sunt unanim de acord că burghezia în Apus s'a dezvoltat dela 1800 încoace,⁵⁾ în țara noastră precum vedem, această burghezie nici după o jumătate de secol nu-și făcuse apariția. Căci dacă prima împroprietărire a lăsat încă mult timp forma medievală în producție, ultima a suferit de rele cari s'au repercutat în ce privește efectele ei, aproape cu aceeași intensitate. Iar o măsură identică: inalienabilitatea pământurilor țărănești le-a caracterizat pe amândouă.

Actul deci s'a consumat din nou. O întreagă epocă trecută ni s'a perândat prin fața ochilor, cu aceleași discuții interminabile asupra acordului între agricultură și industrie, când între acești doi tori de producție, nu poate să existe nici un desacord.⁶⁾ O nouă experiență ne-a dovedit, că din punct de vedere economic n'am fost în stare să prezidăm un act care prin însemnătatea sa, ar fi trebuit să formeze o cotitură în istoria țării. Iar ca o urmare a acestui fapt toate clasele sociale suferă. Țărănimea nu s'a putut consolida din lipsă de credite, burghezia în consecință a tânjit și ca urmare, n'am putut ajunge să creiem nici în cea mai mică măsură o rezervă de capital românesc. Cât de necesar ne-ar fi fost acest capital, reiese din lamentările ce ne-a provocat lipsa lui, aducându-ne în situația de umiliți la porțile străinilor.

Dacă reforma agrară s'ar fi făcut în condițiuni optime, bazată pe funcția so-

⁴⁾ În Franța populația rurală era la 1846 de 26.755.000 loc. În 1900 ea era numai de 21.000.000 loc. deși populația globală crescuse cu 6 mil. (Monitorul uniunii orașelor din România, Ianuarie—Martie 1931). În Germania la 1870 populația rurală era de 26 mil. loc., adică 63% iar cea urbană de 14 mil. loc., adică 36%; în 1905 pop. rurală rămăsese tot 26 mil. dar numai de 42% iar cea urbană crescuse la 34 mil. adică 57%.

⁵⁾ Vezi Șerban Voinea: Marxism oligarhic, cap. Un nou venit pag. 12.

⁶⁾ Dezi Buletinul U. G. I. R. Nr. pe Febr. 1931 Dan Perieșianu: Era nouă industrială.

cială ce trebuia s'o îndeplinească proprietatea, lucrurile ar fi fost mult schimbate. Întâiu n'ar fi căpătat pământ decât acela care-l muncea direct și care trebuia să-l și plătească într'o măsură mai justă. În felul acesta, omul era silit să caute a scoate din pământ producția corespunzătoare capitalului plasat, iar foștii proprietari ar fi putut să profite din plata pământului, contribuind la formarea capitalului românesc. Pe urmă producția agricolă însăși prin stimularea ce și-o făcea, se ridica la nivelul exigențelor timpului. În felul acesta puteam avea instituțiuni de credit puternice, cari concentrate ar fi putut aduce un serios început de viață industrială. Dar mâna noastră de oameni politici (mulți și nepregătiți) ne-a adus să privim astăzi la ruinele unei intenții, pe care acum doisprezece ani, o vedeam înfloritoare.

Iată deci atâtea cauze cari au contribuit ca atât clasa rurală să rămână economiceste sub așteptări, cât și ca să ne fie imposibil să obținem o cât de mică concentrare a capitalului. E adevărat că pe ici pe colo, acest capital se manifestă. Dar această manifestare e timidă și împreună cu greutăți cari de multeori aduc desechilibrul instituțiilor.

Dar nu putem spune că la mijloc au existat numai cauzele parcurse. Ele sunt mai multiple și mai complicate. Unele dintre ele mai trebuiesc înșirate pentru o mai bună aprofundare a chestiunii. Una dintre acestea și care nu ne-a permis să facem rezerve de capital și investiții, derivă din psihologia noastră istorică. Suntem un popor de oameni risipitori.¹⁾ Economisirea este nu numai un element necesar pentru dezvoltarea burgheziei, ci chiar una din caracteristicile sale fundamentale.²⁾ Și nu putem spune că n'au fost timpuri propice și pentru această acțiune. Dar tot ce s'a câștigat azi, s'a cheltuit mâine în lucruri neproductive. Plecând dela acest fapt, unii îl explică prin reminiscențele trecutului, când din cauza năvălirilor străine, orice investiție serioasă, era exclusă în țara noastră.³⁾ Oricare ar fi cauza acestor constatări,

¹⁾ Vezi acelaș Buletin, George Cioriceanu: O nouă orientare economică, pag. 73.

²⁾ Vezi Problema claselor sociale de P. I. Ghiață pag. 110.

³⁾ Vezi declarațiile lui Lucien Romier.

fapt este că am ignorat economisirea și importanța ei, pentru viața noastră economică. Aceasta în ce privește burghezia.

În ce privește capitalul, el de asemenea s'ar fi putut mai bine manifesta. Industria a avut și ea epoci de înflorire. Dacă instalațiunile industriale propriu zise, s'au ales cu ceva de pe urma acestor perioade favorabile, nu ne putem pronunța din lipsă de date. Un lucru se știe însă: raționalizarea și metodele de fabricație în serie, sunt chestiuni încă neînsușite de industria noastră. Tot așa de știut este însă și faptul, că conducerea industriei a fost concentrată în mâna pușinor persoane, iar retribuțiunea acestora n'a lăsat nimic de dorit. Persoanele din fruntea industriei românești, au avut deci partea lor însemnată de câștig, pentru că nu pușine au fost acelea cari să fi avut retribuțiuni de zeci de milioane pe an. Dacă am adăuga deci pe toți aceia pe cari îi găsim în toate ramurile industriei și în diferitele consilii de administrație, ne putem da seama că după zece ani, capitalul românesc s'ar fi putut mai larg manifesta. Dacă mai adăugăm apoi o clasă întregă a funcționarismului superior de stat, pusă de asemenea în situația frumoasă de a strânge retribuțiuni, cari nu puteau fi normal cheltuite, putem spune că și în această privință, împrejurările favorabile nu ne-au lipsit. Lăsăm apoi de o parte fraudele celebre în averea statului, cari formând averi pe această cale, ne repudiază oarecum.

Ne întrebăm atunci cu legitimitate, unde este acest capital românesc, la dezvoltarea căruia toată lumea a contribuit. Pentru că inexistența lui s'a dovedit chiar cu ocazia formării creditului agricol la care pe lângă 640 mil. Lei din partea statului, capitalul românesc n'a fost capabil să subscrie decât 40 milioane Lei. Patruzeci de milioane Lei...! Un bagatel pe lângă câte posibilități de acumulare i s'au oferit, capitalului românesc. Dispariția lui n'o mai putem explica prin risipă, ar fi ceva prea monstruos. Dar atunci? Este la mijloc o enigmă. Nu cumva el a luat într'adevăr drumul străinătății, iar această străinătate ne subjugă chiar cu banii noștri, la cari totuși ne dă o dobândă ridicolă?

Ori cum ar sta lucrurile, constatările sunt dureroase. Căci intenția tuturor guvernelor din această țară de a consolida clasele sociale, a ratat fie prin inconstiența acestor clase, fie prin neîncrederea lor reciprocă. Și una și alta, au contribuit la eșecul la care impasibili asistăm.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Anteproiectul codului comercial.

XIV.

Administrarea societăților pe acțiuni.

Inacționarea administratorilor și a censorilor, adică valorificarea responsabilității în justiție este o chestiune destul de delicată din punct de vedere al legiferării. Pe deoparte nu este îngăduit, ca prin acordarea dreptului de acțiune în mod prea ușuratic conducătorii cinstiți să poată fi șicanaji și târâți pe la justiție, pe de altă parte trebuie aflate măsurile cele mai eficace pentru reprimarea tuturor abuzurilor săvârșite de conducerea societăților anonime. Văzând formalitățile complicate și greoaie care trebuie îndeplinite în sensul anteproiectului pentru împricetarea administratorilor și censorilor, câștigăm impresia că în intențiunile autorilor interesele și reputația bunilor administratori primează considerațiunile de sancționare a abuzurilor săvârșite de cei răi.

„Acțiunea în contra administratorilor și censorilor societății, pentru faptele care privesc responsabilitatea lor, aparține adunării generale, care va decide prin votul acționarilor reprezentând o *părtime* din capitalul social. Adunarea desemnează persoana însărcinată să exercite acțiunea în justiție. Delă această dată administratorul este decăzut din oficiul său”. (§. 246.) Aceasta normă este de ordine publică „orice altă dispozițiune fiind nulă”.

Este indiscutabil, că dreptul de a trage la răspundere și a inacționa în desdaunare pe conducătorii societății anonime cade în primul rând în atribuțiunea adunării generale, ca for supremă al societății și ca un organ, care i-a ales. Având însă în vedere, că faptele abuzive ale administratorilor ating și inte-

reșele creditorilor și interesele de ordin general, *ar fi de dorit ca deciziunea de împricetare să se poată lua cu simplă majoritate de voturi.*

Din caracterul de persoană juridică a societății pe acțiuni decurge norma prevăzută în anteproiect, că acțiunea de responsabilitate contra administratorilor, directorilor și censorilor *poate fi exercitată de către creditorii societății numai în caz de faliment, disolvare sau lichidare a societății*“.

Dispoziția aceasta reprezintă în forma de sus o inovațiune dictată de interes general economic, căci din punct de vedere strict juridic creditorii societății, cari nu sunt în nici un raport de drept cu administratorii etc., nu ar avea nici un drept de acțiune *direct* contra acestora. De drept conducătorii societății sunt răspunzători numai față de societate.

Cu toate acestea norma nouă este binevenită și ea face parte din acele numeroase dispozițiuni de ordine publică din legile mai noi, cari marchiază o descătușare din cadrele strâmte ale dreptului rigid și strict. Aceste norme de echitate și de interes obștesc, cari lărgesc tot mai mult câmpul dreptului, însemnează o *socializare tot mai pronunțată a dreptului.*

Consecvent acestor criterii generale codurile de comerț ar trebui să acorde în măsură mai largă și acționarilor singuratici precum și autorității judiciare dreptul de a inacționa pe conducătorii abuzivi. — Aceasta o cer și considerațiunile de sanare și reabilitare completă a societății anonime ca instituție de drept comercial.

Dispozițiile anteproiectului în această privință sunt însă foarte defectuoase și greșite. Tribunalul ca autoritate legală de control, nu are în anteproiect dreptul de a interveni din oficiu pentru reprimarea conducătorilor abuzivi, iar dreptul acționarilor de a contribui la descoperirea neregulilor și la împricetarea administratorilor devine iluzorii din pricina *garanției de cheltueli.*

Acționarii dacă vor să denunțe Tribunalului neregulile administratorilor sau ale censorilor, trebuie să reprezinte a *douăzecă parte* din capitalul social, (sau o cotă mai mică) când statutele prevăd

astfel și trebuie să facă dovada că au câștigat proprietatea acțiunilor înainte cu 6 luni. Dacă Tribunalul, după ascultarea celor bănuiți cu nereguli, vede necesitatea de-a lua măsuri înainte de întrunirea adunării generale, ordonă cercetarea registrelor prin experți, dar pe cheltuiala reclamanților, fixând și garanția pentru cheltueli, și cercetarea registrelor nu are loc decât după depunerea garanției.

Timpul de 6 luni de proprietatea acțiunilor se explică (I. Cohen) prin considerațiunea, ca administratorii să nu fie lăsați pradă actelor de răsbunare ale dușmanilor lor, cari ar putea achiziționa acțiunile numai în scopul de a putea târâ în judecată pe administratori.

Explicația nu este convingătoare, căci conducătorii cinstiți nu au a se teme de răsbunarea dușmanilor lor. — Și apoi această răsbunare se poate produce și în ciuda celor 6 luni.

Dispoziția referitoare la cheltueli și la garanția cheltuelilor constituie de-a dreptul un impediment serios și absolut nejustificat în opera de sancționare a neregulilor săvârșite de administratori.

Garanția de cheltueli ar trebui cerută dela reclamanți numai în cazul când reclamația, nesusținută de nici o dovadă concludentă, apare după aprecierea Tribunalului a limine ca nefondată. Cheltuelile trebuie puse în sarcina administratorilor, când aceștia vor fi aflați de vinovați. — Dreptul de a denunța neregulile nu trebuie limitat prin lege la $\frac{1}{20}$ din capitalul social. Dreptul de control este inerent fiecărei părți sociale, deci fiecare acționar ar trebui să aibă dreptul nu numai de a denunța neregulile, dar chiar și de a inacționa direct pe administratorii abuzivi. În orice caz ar trebui acordat dreptul de inacționare cel puțin minorității acționarilor reprezentând $\frac{1}{20}$ din capitalul social. Aceasta cu atât mai vârtos, fiindcă adunarea generală funcționează greoiu și fiindcă administratorii pot foarte ușor să-și câștige majoritatea prin presiuni și machinațiuni dolozive (acapararea de acțiuni).

Tribunalul dacă află dovedite afirmațiunile reclamanților dispune convocarea adunării generale, care va decide asupra acțiunii de desdaunare în contra admi-

nistratorilor și a censorilor, prin votul acționarilor reprezentând $\frac{1}{4}$ din capitalul social.

Se poate prin urmare ca adunarea generală să nu decidă darea în judecată cu toate că expertiza a aflat dovedite neregulile administratorilor. Este apoi absolut nelogie, să ceri $\frac{1}{4}$ din capital în cazul când s'au constatat neregulile prin expertiza prealabilă întocmai ca și în cazul când nu s'a făcut nici o cercetare prealabilă.

Da urma).

Dr. IOACHIM TOLCIU, Cluj.

O adresă a Ministerului de Justiție pentru siguranța creditului.

Date fiind abuzurile unor debitori de rea credință a căror număr s'a sporit în jrozitor, iar pe de altă parte discreditul de care suferă comerțul nostru în străinătate, dl Ministru de justiție a trimis tuturor președinților secțiilor comerciale ale tribunalelor o adresă pentru sancționarea comercianților neonești.

Iată textul adresei :

„Cred că este inutil să vă amintesc importanța pe care creditul comercial o are în economia generală a țării, precum și în intima legătură ce există între acest credit și reprimarea abuzurilor săvârșite de unii industriași și comercianți neonești. Lipsa de sancțiuni imediate și severe în contra acestora, periclitează însăși siguranța creditului general al țării.

Dintre infracțiunile penale în contra creditului, cele mai grave sunt de-stigur acelea cari însoțesc falimentul.

Din cauza lanțului firesc de credite reciproce între diferiții comercianți și industriași, falimentul, prin el însuși constituie deja un fapt economico-social grav, rezultatul unei anormale funcționări a creditului, care a atras de mult în mod deosebit atențiunea legiuitorului comercial, desesizând pe comerciantul incapabil de a face față angajamentelor sale, de administrarea patrimoniului său și punerea acestuia în stare de lichidare falimentară. Dar, când activitatea comerciantului îmbracă și forme neonestе, se dovedește ca aceasta uzează de tot felul de malversațiuni spre a păgubi pe creditorii lor, pericolul pentru economia generală revine tot mai accentuat și orice indulgență din partea celor chemați să aplice rigorile legii în asemenea ca-

zuri este cu atât mai dăunătoare cu cât el este de natură să încurajeze înmulțirea fraudelor.

Ori, din statisticele întocmite de acest ministru, cu privire la situațiunea falimentelor pe ultimii ani, se constată pe deoparte o îngrijorătoare înmulțire a falimentelor, al căror pasiv numai la Ilfov se cifrează, pe anii 1925, 1929 la 3 până la 5 miliarde, pentru care se obțin cote infim de mici (3—8 la sută), iar pe de alta o excesivă indulgență în reprimarea penală a delictelor de bancrută.

Din 1258 de falși pe anul 1930, au fost dați în judecată pentru bancrută simplă 1060 și numai 225 pentru bancrută frauduloasă, din care nu au fost condamnați decât 310 pentru bancrută simplă și 65 pentru bancrută frauduloasă. Tot astfel pe anul 1929, din 1446 de falși 1190 au fost trimiși în judecată pentru bancrută simplă și 276 pentru bancrută frauduloasă, condamnați fiind doar 350 pentru bancrută simplă și 35 pentru bancrută frauduloasă, în bună parte dispăruți, iar pedepsele aplicate pentru aceste grave delictive sunt extrem de ușoare, mai mici chiar decât pentru cele mai neînsemnate furturi sau alte asemenea delictive în contra proprietății altuia.

De aceea în interesul legii, al creditului general al țării și al îndatoririlor d-voastră profesionale, vă invit ca, de îndată ce veți descoperi indicii de fraudă din partea comercianților falșiți, să accelerați cercetarea lor, să cereți imediat arestarea lor și, în caz de refuz din partea judecătorului de instrucție competent, sau de infirmarea mandatelor de către Tribunalul respectiv să introduceți neapărat opozițiune sau apel, în termen legal, în contra ordonanțelor de nearestare sau a jurnalelor de infirmare.

De asemenea veți uza neapărat de căile legale în contra hotărârilor achitatoare sau a celor cari aplică pedepse prea ușoare.

Tot astfel veți mai observa, în ce privește falimentul Societăților Anonime, și chiar independent de falimentul acestora, că numeroși administratori sau alți conducători de societăți anonime se fac vinovați de delictul de constituire cu capital social fictiv, sau de sporire de capital fictiv, sever sancționate de art. 264 din codul de comerț, căzut aproape în desuetudine, ori cum capitalul social reprezintă, pe deoparte, seriozitatea și garanțiile societății față de cei interesați, iar pe de altă parte între acest capital și totalul pasivul societății anonime extind o medie economică peste care nu se poate trece decât inducând în eroare buna credință a terților prin asemenea constituiri și sporiri fictive de capital social, vă invit a face investigațiuni și în această direcțiune pentruca, în caz de faliment bancrutar

să intre în joc aplicațiunea art. 40 c. penal, iar în caz de revocarea falimentului să se mențină acțiunea publică cel puțin pentru acest grav delict, iar în cazurile ordinare, când nu este vorba de faliment, să se deschidă acțiune publică pentru acest singur delict independent.

În caz de instituirea vreunei expertize pentru constatarea acestor delictive, veți stărui a nu se numi decât experți cu o competență și o reputație de onestitate incontestabile, ca aceștia să lucreze personal, iar nu cu ajutorul unor persoane străine care nu au depus legiuitul jurământ, și ca rapoartele lor de expertiză să fie depuse în cel mai scurt timp posibil, pentruca mersul justiției să nu sufere din pricina unor experți neglijenți, prea ocupați etc. Experții de rea credință vor fi dați judecării și arestați.

Prin aceasta nu am voit decât să vă aduc la cunoștință rezultatele alarmante ale actualei stări de lucruri, profund prejudiciabile economiei generale a Statului român, atât înăuntru cât și în afară, și este de datoria d-voastră ca magistrați și reprezentanți ai justiției să redați țării încrederea că abuzurile și malversațiunile comercianților ne onești în contra avutului creditorilor și a creditului general intern și extern vor fi imediat și riguros sancționate de cei în drept.

Orice abatere dela cele de mai sus va atrage luarea măsurilor disciplinare cuvenite, fiind în joc creditul comercial al țării față de străinătate, care e mirată de indulgența măsurilor luate la noi în contra falșilor de rea credință, cari compromit cinstea comerțului românesc.

Ministrul Justiției C. HAMANGIU.

Asanarea băncilor „Bihoreana“, „Victoria“ și „Timișiana“.

În fine după multe târăgănări și sforțări, acțiunea de asanare a băncilor de mai sus, a ajuns în stadiul final și decisiv.

„Monitorul Oficial“ dela 29 Matu a. e., publică un jurnal al Consiliului de miniștri, cu privire la convenția dintre Ministerul de finanțe și Banca Națională a României pentru răscumpărarea portofoliului imobilizat a băncilor „Bihoreana“ Oradea, „Victoria“, Arad și „Timișiana“, Timișoara.

Iată textul jurnalului Consiliului de miniștri:

„Prin jurnalul Consiliului de miniștri Nr. 573 din 25 Matu 1931, se autoriză Ministerul de finanțe să încheie împreună cu Banca Națională o con-

vențiune cu următoarele bănci: banca „Timișiana“, s. a. din Timișoara; banca „Victoria“, s. a. din Arad și banca „Bihoreana“, s. a. din Oradea Mare, prin care să se prevadă răscumpărarea de către Stat, a unui portofoliu de efecte imobilizate în suma de circa 255 milioane lei, cu condițiunea ca aceste bănci să fuzioneze în prealabil într'un nou institut de credit, ce va funcționa sub firma socială „Banca Victoria“, s. a., cu sediul în Arad și sucursale principale în Timișoara și Oradea Mare.

Din suma de circa 255.000.000 Lei, efecte în sumă de 55.000.000 Lei figurează pe tabloul de imobilizări alcătuit conform planului de stabilizare de Banca Națională, iar restul de Lei 200.000.000 urmează să fie preluat conform prevederilor art. 2 al legii din 27 Iunie 1930.

Pentru realizarea acțiunii de asanare a celor 3 bănci se vor încheia două convențiuni: 1. O convențiune prealabilă între Ministerul de finanțe, Banca Națională și cele 3 bănci, în cari se vor stabili toate condițiunile trebuind a fi îndeplinite pentru desăvârșirea fuziunii într'un termen determinat și prin care se va autoriza preluarea imediată a unui portofoliu de 20.500.000 Lei, din totalul de 200 milioane Lei; 2. Convențiunea definitivă între Ministerul de finanțe, Banca Națională și noul institut de credit creiat prin fuziunea celor trei bănci.

Fuziunea se va face înăuntrul termenelor și sub condițiunile prevăzute în planul de asanare stabilit de Banca Națională, de acord cu Ministerul de finanțe, și care va face parte integrantă din convențiunile ce se vor încheia și din statutele noiei bănci.

Plata portofoliului răscumpărat de stat se va face în termen de 25 ani, cu exonerare de dobânzi pentru primii zece ani, urmând ca după expirarea acestui termen să se stabilească printr'o convențiune specială dobânda ce se va percepe“.

*

Băncile sub asanare au hotărât deja, fiecare în parte, fuziunea, iar pe 10 crt. este convocată adunarea generală de constituire a noiei bănci, care va avea firma „Băncile Unite Românești“ cu sediul central în Arad și cu câte o sucursală în Oradea și Timișoara.

Director general a fost numit dl Dr. Iosif Miorescu, fost director de bancă și mai pe urmă secretar general la Directoratul din Timișoara.

Bibliografie.

Dobânda și reglementarea ei de Traian Nichiciu, doctor în științele economice dela Universitatea din Zürich. Cluj 1931. Tipografia Națională s. a. în Cluj. Prețul neindicat.

Sub titlul de mai sus autorul publică o broșurică instructivă de 20 pag. în care se ocupă cu chestiunea dobânzii, a chiriei capitalurilor împrumutate, chestiune, ce formează în permanență, obiectul de preocupățiune a tuturor factorilor economiei și a bărbaților de stat de pretutindinea.

După ce arată, ce este și din ce se compune dobânda, autorul ne prezintă diferitele păreri formate în străinătate asupra naturii și originii dobânzii, precum și un tablou al Scontului oficial la principalele bănci de emisiune la finele lui Februarie a. c. Trece apoi la proporția dintre beneficiul net și capitalul societar la mai multe bănci românești, germane și englezești în anii 1924—1926; la dividendele plătite în 1929 de mai multe bănci ale noastre și la spesele de regie ale băncilor, cari la băncile mari este de $3\frac{1}{2}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$, iar la băncile mici 6% — 7% și chiar 8% formând o piedecă serioasă pentru reducerea dobânzilor la împrumuturi.

La sfârșitul broșurei autorul arată cum a fost reglementată dobânda în celelalte țări europene și la noi și-și exprimă nădejdea, că legea contra cametei va da roade bune și va asigura o dezvoltare normală vieții noastre economice.

Broșurica se cetește cu bun folos și o recomandăm băncilor noastre spre procurare.

IN DEPOZIT

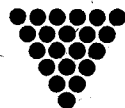
LA

„DACIA TRAIANĂ“

SIBIU

PIAȚA UNIRII 7

TELEFON : 166.

„ASTRA CINEGRAFICĂ“ Soc. Anonimă pentru industria de filme și cinema, Sibiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății anonime pentru industria de filme și cinema „ASTRA CINEGRAFICĂ“, sunt invitați în virtutea §-ului 14 din statutele Societății la a,

II-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, Sâmbătă în 27 Iunie 1931, la orele 9 a. m., în birourile societății, Strada Șaguna Nr. 11, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul general al Consiliului de Administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe 1930 și raportul Comitetului de cenzori;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori;
4. Fixarea jetoanelor de prezență și stabilirea onorariului cenzorilor.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală în persoană, sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 17, 18 și 19 din statutele Societății, trebuie să depună Titluri provizorii și eventual plenipotențe timbrate, cel mult până Miercuri 17 Iunie a. e., la ora 6 p. m. la casa Centrala noastră în Sibiu.

Depunerea titlurilor provizorii, resp. a plenipotențelor în scopul indicat, se poate face și la Sucursala noastră din București precum și la filialele „Albina“ din Brașov, București, Cluj, Dicio-sânărtin, Lugoj, Mediaș, Tg.-Mureș și Timișoara, în acest caz însă cel mult până la 13 Iunie a. e. orele 12 m.

Sibiu, la 25 Maiu 1931.

Consiliul de administrație.

Activa.		Bilanț per 31 Decembrie 1930.		Pasiva.	
		Lei	b.		
Casa în număr		177.105	—	Capital social vărsat	3.500.000
<i>Marfă:</i>				Aportul „Astrei“	1.500.000
Filme ARTISTIC	211.294	—		Spese de fondare	228.174
„ FOX	1.758.416	—		Fond de rezervă	17.200
„ PARAMOUNT	5.246.095	—		Creditori	11.218.195
„ FOX sonore	4.572.447	—		Profit net	22.067
Jurnale	233.525	—	12.021.777		
Diverși debitori		1.113.982	—		
Diverse avansuri		1.252.772	—		
Mașini		170.000	—		
Aportul „Astrei“		1.500.000	—		
Mobilier	294.979	—			
Amortizare	44.979	—	250.000		
			16.485.636		16.485.636
<i>Cont de ordine:</i>				<i>Cont de ordine:</i>	
Efecte		931.925	—	Efecte	931.925

Spese.		Cont de Profit și Pierdere per 31 Decembrie 1930.		Venite.	
		Lei	b.		
Spese generale		810.356	—	Denit dela filme	5.648.526.50
Dobânzi		1.378.977	—		
Salarii		2.050.084	—		
Spese de voiaj și deplasare		688.220	—		
Reclama		258.089	—		
Lumina, încălzit		59.306	—		
Chirii		231.100	—		
Impozite		95.808	—		
Amortizări		44.979	—		
Pierdere din anul 1929		9.540	50		
Profit net		22.067	—		
			5.648.526.50		5.648.526.50

Sibiu, la 31 Decembrie 1931.

ss. Ion Banciu, director.

Pentru contabilitate ss. Alexe Odor, exp. contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. Octavian Russu, președinte.

ss. Dr. Nicolae Cristea.

ss. Ioan Vătășan.

ss. Silviu Teșosu.

ss. I. D. Petri.

ss. Dr. Liviu Ionașiu.

Subsemnatul Comitet de Cenzori am examinat Contul Bilanț și Profit și Pierdere și le-am aflat exacte.

ss. Constantin Popp, președinte.

ss. Nicolae Petruțiu.

ss. Trandafir Preda

ss. Marius Peculea.

ss. Tiberiu Zima.

ss. Nicolae Cioca.